

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat**

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

T 070-456 0000
F 070-456 1111

Uw kenmerk
2025Z09234

Ons Kenmerk
IENW/BSK-2025/131096

Bijlage(n)
1

Datum 8 juli 2025
Betreft Beantwoording Kamervragen lid Heutink n.a.v. rapport
Algemene Rekenkamer over drinkwaterbesparing

Geachte voorzitter,

Naar aanleiding van de publicatie van het rapport van de Algemene Rekenkamer 'Drinkwater onder druk'¹ en de berichtgeving daarover heeft het lid Heutink vragen gesteld. Met deze brief ontvangt de Kamer de antwoorden op de vragen.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

ing. R. (Robert) Tieman

¹ <https://www.rekenkamer.nl/publicaties/rapporten/2025/05/13/drinkwater-onder-druk>

2025Z09234

**Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat**

Vraag 1

Deelt u de mening dat er geen tekort is aan water om drinkwater van te kunnen maken, maar dat er een tekort is aan vergunningen om nieuwe waterwinpunten te slaan?

Ons Kenmerk
IENW/BSK-2025/131096

Antwoord

De oorzaken van mogelijke tekorten zijn divers. Op basis van het RIVM -onderzoek² is de inschatting dat in 2030 er ruim 100 miljoen m³/jaar aan extra productiecapaciteit nodig zal zijn. Om een nieuwe winning te realiseren is het nodig dat er onder andere:

- een omgeving is waar de benodigde hoeveelheid water duurzaam beschikbaar is,
- dat duidelijk is wat die onttrekking betekent voor de omgeving, zoals de gevolgen voor funderingen van woningen, landbouw of natuurdoelstellingen
- dat het bevoegd gezag beschikt over een ontvankelijke vergunningaanvraag,
- dat er voldoende stikstofruimte beschikbaar is voor de bouwwerkzaamheden
- dat de winning op het elektriciteitsnet aangesloten kan worden.

Daarbij wordt er ook onderzoek gedaan naar de mogelijkheden naar bijvoorbeeld hergebruik van effluent. De verwachting daarbij is dat dit soort alternatieve bronnen de komende jaren nog niet tot een verlichting van de opgave voor de drinkwaterbedrijven gaan leiden.

Vraag 2

Welke maatregelen neemt u, en heeft u al genomen, om dit jaar nog nieuwe waterwinpunten te realiseren?

Antwoord

Zoals aan de Kamer is gemeld via de Kamerbrief van 13 januari 2025³, wordt via het Actieprogramma Beschikbaarheid Drinkwaterbronnen 2023-2030 samengewerkt met de provincies en drinkwaterbedrijven om tot uitbreiding van de productiecapaciteit te komen. Het is aan de drinkwaterbedrijven zelf om deze winningen te realiseren. Begin 2026 wordt de Kamer over de voortgang van dit programma geïnformeerd.

Vraag 3

Deelt u de mening dat bekibbelen op drinkwatergebruik (de eerste levensbehoefte) bij huishoudens pure armoede is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

De beschikbaarheid van drinkwater is een belangrijk speerpunt in het waterbeleid, zowel voor het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) als voor drinkwaterbedrijven, provincies en waterschappen. De vraag naar drinkwater neemt de komende jaren toe als gevolg van bevolkingsgroei (568.612 tussen 2021 en 2024), veranderingen in de leefsituatie (meer eenpersoonshuishoudens) en economische activiteit. Om de drinkwatervoorziening ook in de toekomst te kunnen waarborgen is in januari 2025 het Actieprogramma beschikbaarheid drinkwaterbronnen aangeboden aan de Tweede Kamer. Daarin staan concrete stappen beschreven die we in de periode tot en met 2030 zetten om te kunnen blijven beschikken over voldoende waterwinlocaties.

² Kamerstukken 27 625 nr. 622

³ Kamerstukken 27 625 nr. 697

Provincies hebben daarnaast bij de vergunningverlening voor nieuwe drinkwaterwinningen vaak te maken met tegengestelde belangen en bezwaar vanuit de omgeving. Het blijft dus zaak om - naast alle inspanningen gericht op het realiseren van extra capaciteit - ook in te zetten op drinkwaterbesparing om verspilling van drinkwater tegen te gaan. Daarbij wordt ingezet op een besparing van 20% in zowel het huishoudelijk en het zakelijk gebruik van drinkwater. Om het bewustzijn te vergroten en mensen te laten zien wat zij kunnen doen aan besparing werkt IenW samen met de Vewin en vele andere partners aan de campagne Leven met water.⁴

Vraag 4

Waarom gaat u inzetten op verandering van gedrag via gedragscampagnes terwijl al deze mensen helemaal niets fout doen?

Vraag 5

Denkt u wel dat deze mensen iets fout doen? Zo ja, wat dan?

Vraag 6

Bent u bereid om te stoppen met deze gedragscampagnes, mensen met rust te laten en gewoon zorg te dragen voor voldoende waterwinpunten?

Antwoord op vragen 4, 5 en 6

Water is in Nederland nooit ver weg. We zijn in ons land gewend om te leven met water, zowel met de kansen die het biedt voor wonen, werken handel en ontspanning als met eventuele risico's in de vorm van watertekorten of kans op overstroming. Mensen doen inderdaad niets verkeerd als ze bijvoorbeeld water gebruiken voor hun huishouden of in een lagergelegen deel van ons land wonen. Toch is het goed om in ieder geval te weten welke uitdagingen er zijn op het gebied van water – nu en in de toekomst. En om na te denken over wat je zelf kunt doen om met die uitdagingen om te gaan.

Via campagnes en de vernieuwde website 'Leven met Water' wordt enerzijds informatie geboden over wat waterbeheerders zoals Rijkswaterstaat, de waterschappen en drinkwaterbedrijven allemaal al doen om ook in de toekomst te kunnen blijven beschikken over schoon water en droge voeten. Anderzijds wordt via deze weg - samen met de waterpartners - praktische informatie aan inwoners van Nederland gegeven over wat zij zelf kunnen doen. We zetten ons dus zowel in voor meer waterwinpunten als voor minder verspilling van drinkwater.

Vraag 7

Op welke manieren kunt u ervoor zorgen dat milieuorganisaties niet langer het proces van vergunningverlening voor nieuwe waterwinpunten kunnen frustreren met rechtszaken en dergelijke?

Antwoord

Het bevoegd gezag beoordeelt bij de vergunningaanvraag of de invloed die een onttrekkingsvergunning heeft op de omgeving acceptabel is. Onttrekkingen kunnen invloed hebben op het landbouwkundig gebruik, funderingen van woningen of natuurdoelstellingen.

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht staan besluiten van het bevoegd gezag open voor beroep en bezwaar. De mogelijk beroep en bezwaar in te kunnen dienen voor

⁴ www.levenmetwater.nl

initiatieven die invloed hebben op de leefomgeving is zowel een vereiste op grond van de Milieuaansprakelijkheidsrichtlijn als een belangrijk element in ons democratisch bestel.

**Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat**

Ons Kenmerk
IENW/BSK-2025/131096

Vraag 8

Wanneer kunnen we wetswijzigingen tegemoet zien komen die decentrale overheden en drinkwaterbedrijven helpen met het slaan van nieuwe waterwinpunten?

Antwoord

Decentrale overheden kunnen op basis van de huidige wet- en regelgeving zelf besluiten tot winning van drinkwater uit nieuwe bronnen dan wel uitbreiding van winning uit bestaande bronnen.

In het Actieprogramma beschikbaarheid drinkwaterbronnen 2023-2030 is aangegeven welke mogelijkheden zij nu al hebben om die besluitvorming te versnellen. Op grond van de Omgevingswet en de daaraan gekoppelde regelgeving kan dat bijvoorbeeld door het toepassen van de zogeheten coördinatieregeling door gemeenten of door gebruik te maken van het projectbesluit door provincies. In het Actieprogramma is afgesproken dat de provincies in 2025 pilots uitvoeren om daar ervaring mee op te doen.

Daarnaast voorziet het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting in een grondslag om bij Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) projecten en besluiten met een zwaarwegend maatschappelijk belang aan te wijzen waarop verschillende procedurele versnellingen van toepassing zijn. Als de decentrale overheden deugdelijk en overtuigend kunnen onderbouwen dat de huidige wettelijke mogelijkheden van de Omgevingswet voor hen ontoereikend zijn om te komen tot versnelde uitvoering van de regionale plannen uit het genoemde Actieprogramma dan is het ministerie van IenW bereid om samen met de ministeries van VRO en JenV de totstandkoming van zo'n AMvB in gang te zetten. Conform de eerder gedane toezegging wordt de Kamer jaarlijks geïnformeerd over de voortgang van het Actieprogramma en daarbij wordt uiteraard ook ingegaan op deze acties.

Vraag 9

Kunt u deze vragen beantwoorden voor het aanstaande commissiedebat Water (17 juni 2025)?

Antwoord

Vanwege het demissionair worden van het kabinet is het commissiedebat uitgesteld tot na het zomerreces en kon helaas ook de termijn niet gehaald worden.